

MILIONS DE NENS I NENES LLUITEN PER SORTIR
DE LA **POBRESA EXTREMA** I DE LA **FAM.**

UNEIX-TE PER CANVIAR-HO

Campanya de L'EpD 2018-2019
PRIMARIA CIÈNCIES NATURALS 1º, 2º, 3º

CIENCIES NATURALS

“ODS: Oportunitats per a créixer”

Nens i nenes de Talit (Índia) gaudint d'un joc. Font: Archiu SED

TEMPORALITZACIÓ

SESIÓ A (45 - 60 minuts)	SESIÓ B (45 - 60 minuts)
Activitat 1 Activitat 2 Activitat 3 (per a fer a casa)	Activitat 4 Activitat 5

1- INTRODUCCIÓ

Aquesta unitat vol abordar de manera molt bàsica els Objectius Mundials de Desenvolupament Sostenible (ODS), especialment l'ODS 1 (Eradicació de la Pobresa) i l'ODS 2 (Fam Cero). Els ODS es plantegen com un programa a desenvolupar per institucions públiques i privades, així com per persones de tot el mont.

2- OBJECTIUS DIDÀCTICS

Descobrir l'equilibri entre les necessitats dels éssers vius i els recursos de la Terra.
 Identificar el canvi climàtic i la desigualtat com a dos impediments per a la vida a la Terra.
 Valorar la capacitat humana per millorar la vida a la Terra.

3- CRITERIS D'EVALUACIÓ I ESTÀNDARS DE'APRENENTATGE.

Coneix i utilitza el vocabulari propi de ODS.
 Comprèn informacions sobre ODS adaptades a la seva edat.
 Reconeix la relació entre els éssers vius, els recursos materials i el canvi climàtic.
 Se n'adona de les desigualtats que hi ha en el món i com condicionen les oportunitats de les persones.
 S'identifica amb els valors de la solidaritat i la justícia.

4- CONTINGUTS / TEMES TRANSVERSALS

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS
Vocabulari relatiu a ODS Fam i pobresa Éssers vius sobre la Terra Canvi climàtic i alteració de la vida a la Terra Vulneració dels Drets dels Infants	Anàlisi d'imatges per a explorar primeres idees relatives a ODS Anàlisi de vídeos sobre ODS Contacontes o narracions per a empatitzar amb la realitat de les persones empobrides. Elaboració d'activitats de síntesi (fitxes). Presentació de temes (exposicions de murals).	Sensibilitat davant de situacions de pobresa i d'abús del planeta. Acceptació de normes grupals

5- ACTIVITATS/ COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència	Detall	Activitats
Comunicació	Comprensió de textos, imatges y vídeos. Expressió verbal.	1, 2, 4
Matemàtiques	-	-
Coneixement i inter-	-	-
Tractament digital i de la informació	Recerca guiada de la informació a internet. Processament d'imatges digitals.	3, 5
Social i ciutadania	Us del llenguatge com a font del coneixement i compren-	1, 2, 4
Cultural i artística	Elaboració de treballs de síntesi (dibuixos, murals)	3, 5
Aprendre a aprendre	Elaboració de treballs de síntesi	3, 5
Autonomia i iniciativa personal	Implicació en activitats grupals (iniciativa, participació). Diàleg com a forma de regulació de l'activitat.	5

6- PRINCIPIS METODOLÒGICS

Aprenentatge significatiu, partint de idees prèvies en els alumnes i relacinant-les amb nous coneixements.

Metodologia activa, on l'alumnat pugui extreure les seves conclusions.

Interconnexió d'activitats manuals (pintar, retallar, enganxar) i activitats de reflexió o investigació.

Alternança d'activitats de grup gran (assemblea) i petit (cooperatiu)

7- ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Atenció a les persones amb necessitats educatives especials, prioritzant la comunicació i els recursos gràfics.

8- ESPAIS I RECURSOS

Quasi totes les activitats estan pensades per al seu desenvolupament a l'aula.

L'activitat 3 proposa una petita investigació a casa.

Els recursos audiovisuals estan disponibles a través d'enllaços a pàgines web.

Alhora de fer les fitxes d'algunes activitats s'han fet servir recursos d'altres autors, dels que s'indica la font.

9- PROCEDIMENTS D'EVALUACIÓ

Avaluació continua, a partir de dades inicials (idees prèvies), progressos durant les activitats i assoliment d'objectius en finalitzar la unitat. (coneixement, treballs).

10- INSTRUMENTS D'EVALUACIÓ

Observació directa

Participació oral

Anàlisi de treballs personals o de grup.

DESENVOLUPAMENT DE LA UNITAT

Activitat 1. Per què hi ha fam i pobresa?

Atenent a les idees prèvies dels nens i nenes, fem una primera pluja d'idees sobre les temàtiques esmentades en els ODS 1 y 2.

Amb tot el grup classe comentem el que ens diuen les següents imatges¹:

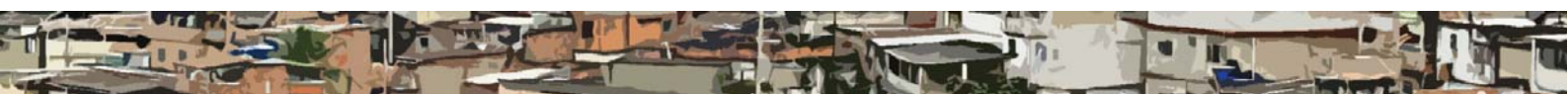
- Què et diu la cara de la mare de Mafalda?
- Quina resposta donaries?

- Què significa el rètol sobre el globus terraquí?
- Qui creus que ha escrit el text?
- Què creus que pensa Mafalda?

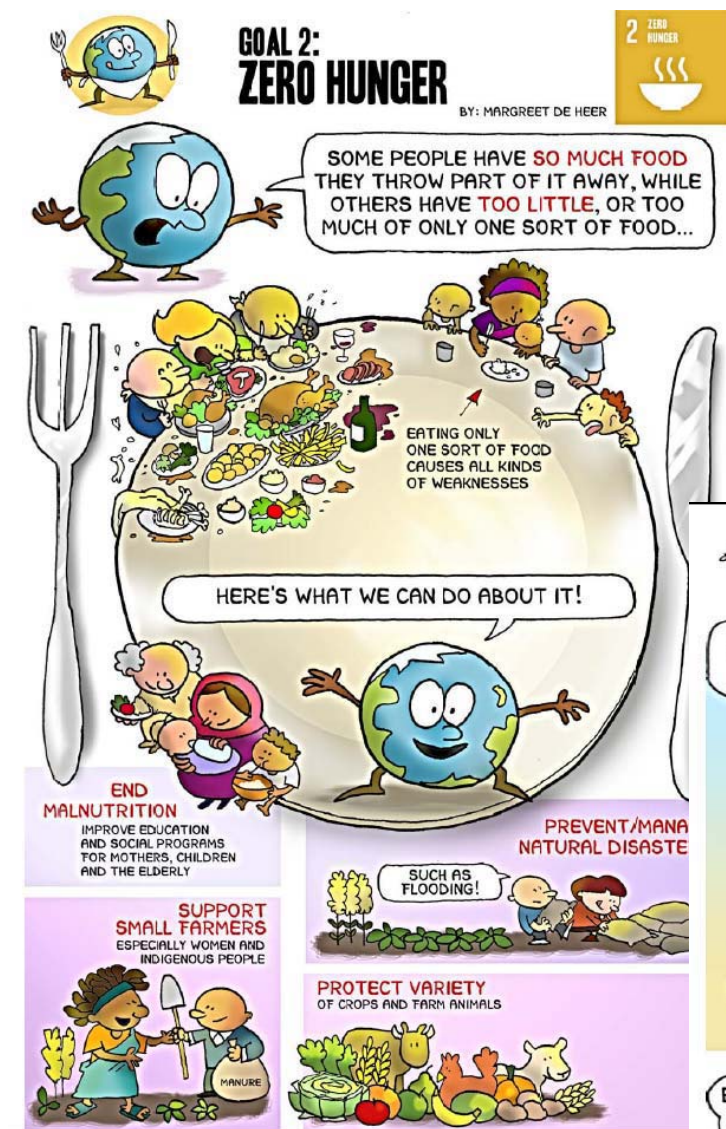

- Com descriuries aquesta historieta?
- Per què creus que s'enfada Mafalda?

Si hi ha una secció amb anglès com a primera llengua estrangera es pot fer una pluja d'idees sobre els ODS 1 y 2 a partir de les següents imatges:

Activitat 2. Què són els ODS?

Vídeo: Objectius de Desenvolupament Sostenible (Font: CINU Bolívia)

<https://www.youtube.com/watch?v=Zl7MELhBdnI>

Algunes preguntes per a la profundització:

- Per què comença el vídeo dient “necessitem el teu ajut
- Descric la VIDA que descobreix l'astronauta del vídeo a la TERRA:
 - . Formes de vida
 - . Característiques dels éssers vius
 - . Necessitats dels éssers vius
- Què dos grans obstacles amenacen la vida a la terra?
- Segons el vídeo, quins super-poders tenen els ocells, els gossos o les plantes, que no tenen les persones?
- Quin és el super-poder que tenen les persones per a resoldre els problemes?
- en què consisteix el pla per a resoldre els problemes de la terra?
- Quines coses concretes podem fer dintre d'aquest pla?

Activitat 3. Causes i conseqüències del Canvi Climàtic

El canvi climàtic

El clima va canviant al llarg del temps degut a causes naturals i a altres derivades de l'activitat humana. En els últims anys està preocupant especialment el canvi climàtic degut a l'activitat humana. El creixement del consum energètic de recursos fòssils per part de les persones està provocant un escalfament global de la terra que es tradueix en fenòmens climàtics extrems: pluges torrencials, tormentes, tornats, inundacions, sequeres o augment del nivell del mar pel desgel dels pols.

Cerqueu a internet informació i imatges sobre el canvi climàtic degut a l'activitat humana i empleueu la taula següent:

CANVI CLIMÀTIC	
Causes (Quines activitats humanes provoquen el canvi climàtic?)	Conseqüències (Quines conseqüències té el canvi climàtic per a les persones?)
.	.
.	.
.	.
.	.

Cerqueu informació sobre com es relaciona el canvi climàtic amb la sequera i les inundacions. En les fitxes 1 y 2, pinte el dibuix i afegiu les explicacions en els requadres.

Fitxa 1

CANVI CLIMÀTIC: SEQUERA

Font: <http://dibujosa.com/index.php?codigo=14051>

Fitxa 2

CANVI CLIMÀTIC: INUNDACIONS

Font: <https://www.pinterest.es/pin/409546159855423141/>

Activitat 4. La història de Jenny

La història de Jenny

Jenny Vargas és una nena de 12 anys que viu en la comunitat rural de Huertas, a l'altiplà de Bolívia. Quasi sempre porta a l'esquena al seu germanet Wilfred, de 2 anys, agafat amb un aguayo de vius colors. La podem veure pel matí quan va per aigua la deu de la comunitat, dons no hi ha aigua corrent a les cases; també treballant en el camp quan toca la recol·lecció de la papa, ja que ningú de la família pot faltar en els moments en els que poden obtenir alguns diners per a l'economia familiar; o venent papas al mercat de carrer de Sibèria; fins i tot, alguns dies la veiem a l'escola, encara que no molts ja que entre les feines de casa, la feina agrícola i el tenir cura dels seus germans no li deixen molt de temps per anar-hi. Sempre amb Wilfred a la seva esquena... però ja és una experta, dons abans que a Wilfred va atendre als seus germans Domingo (que ara té 8 anys), a Ludmila (de 6 anys) i a Leonardo (de 4 anys).

Nens i nenes de Huertas (Bolivia) fent manualitats. Font: Archiu SED

Alternativa A: Lectura per nen o nena.

Alternativa B: Contacontes (narració per part del professorat)

Qüestionari per a la reflexió:

- En què es diferencia la teva vida de la de Jenny?
- Creus que Jenny tindrà les mateixes oportunitats que tu a la vida? perquè?
- Els teus drets i els d'ella, són els mateixos?
- Quin dels dos obstacles que amenacen la vida (segons el vídeo de la activitat 2) es posa de manifest al comparar la teva vida amb la de Jenny?

Activitat 5. Jornada Cultural pels ODS

Es motivarà l'activitat amb una cançó per a donar pas al treball per grups. El fruit del treball podrà servir per a fer una exposició escolar.

Audició: Rap dels ODS (Fuente: Red Pacto Global de Colombia)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=60&v=GqZxoE1esss

Hoy me inspira un sueño que pronto será posible,
nuevos objetivos desarrollo sostenible
juntos lograremos que el cambio sea factible
somos personas capaces, no hay metas imposibles.

Objetivos mundiales del desarrollo global
en todos los ámbitos colectivo e individual,
que la pobreza no sea el mal que al alma oxide,
que se garantice las necesidades de la vida.

Que no haya infantes aguantando hambre,
que ningún niño quede abandonado por sus padres,
y la desnutrición no sea una noticia diaria,
que se extinga el hambre con seguridad alimentaria.

Que se propague la buena energía en multitud
y se muera solo de risa, con la mejor actitud.
El cuerpo es tu templo, resalta tu virtud
disfrutando del derecho obligatorio a la salud.

CORO:

Con este mensaje positivo,
el mundo con un mismo objetivo
hoy lo hacemos posible,
por un desarrollo sostenible.

Si buscamos a los problemas, una solución
encontraremos que la respuesta está en la educación.
Enseñando a compartir, a no herir el corazón,
a sentir, a vivir en libertad y en unión.

Reconociendo a la mujer, como independiente
ser
que todo lo puede hacer, porque querer es poder.
Saber que Pachamama se puede extinguir un
día,
por eso cuido el agua, y ahorro energía
ayudando a la economía, y a su desarrollo
y que la minoría, siempre cuente con el apoyo.
Que haya garantías, en salud y cultura,
hospitales, teatros, inversión en infraestructura.

CORO

Que no haya fronteras, de credo, estrato, raza
y reconozcamos el planeta, como nuestra única
casa.

Que haya más metrópolis,
pero se respeten los campos,
la agricultura en la praxis, es el legado de sabios,
con una producción y consumo sostenible
porque el cambio climático amigo
es impredecible.

La solución es tangible, está en actuar:
en cuidar y no arrojar desperdicios al mar,
respetar, la naturaleza, y su diversidad,
tolerar, con justicia y paz en la sociedad.

Tu eres el mayor aliado,
no es cuestión de instituciones
es un pacto global,
tiempo que reacciones.

CORO

Treball Cooperatiu:

Alternativa A

En grups de 4 o 5 persones, cerqueu imatges a internet i feu un mural sobre ***“Cóm afecta en canvi climàtic i la desigualtat a la vida de la Terra”***.

- Podeu fer una distinció entre l'impacte a la natura, les plantes, els animals... i en les persones.
- Seria interessant enfocar-ho també a l'impacte en els nens i nenes.
- Moltes de les idees ja van aparèixer al vídeo de l'activitat 1, a la reflexió de l'activitat 2, a l'activitat 4 i al rap d'aquesta activitat.

Alternativa B

En grups de 4 o 5 persones, cerqueu imatges a internet i feu un mural sobre ***“Què poden fer els nens i nenes pels ODS”***.

- El vídeo de l'activitat 1 dona una petita recepta.

Feu una exposició amb tots els murals en un lloc visible del centre, preferiblement obert a tota la comunitat educativa i a les famílies.

El dia de la inauguració es pot fer servir com a himne el “Rap de los ODS”

